Հավելված N 1
ՀՀ կառավարության 2008 թվականի
դեկտեմբերի 18-ի նիստի N 51
արձանագրային որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության հայեցակարգը մշակվել է «Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարության» և «Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի» հիմնադրույթներին համապատասխան: Հիմք ընդունելով կրթության համակարգի արդեն իսկ արձանագրված ձեռքբերումները, հայեցակարգը միտված է դրանց աստիճանական զարգացմանը, նախանշելով ոլորտի հետագա զարգացումների գերակա ուղղությունները: Հայեցակարգի հիմքում դրվել է նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման ռազմավարությունը»:

1. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության զարգացումն անհրաժեշտ է դիտարկել երկրի ընդհանուր զարգացման, ազգային և պետական անվտանգության ապահովման հետևյալ հիմնական թիրախների հաղթահարման համատեքստում.

ա) կայուն տնտեսական աճի ապահովում,

բ) միջազգային և տարածաշրջանային համագործակցություն,

գ) անկախ պետականության ամրապնդում և քաղաքացիական հասարակության զարգացում,

դ) բարեկեցության ապահովում և աղքատության հաղթահարում,

ե) աշխատաշուկայի պահանջարկին միտված նախանական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման համակարգի զարգացում:

Վերջին տարիներին Հայաստանն ունեցել է աննախադեպ տնտեսական աճ, որը պայմանավորված է արդյունավետ տնտեսական քաղաքականությամբ: Շարունակական զարգացման կայուն տեմպի հետագա ապահովման անհրաժեշտությունը թելադրում է գիտելիքահեն տնտեսության և հասարակության ձևավորումը: Կրթությունը, որպես մարդկային ներուժի ձևավորման միջոց, կենտրոնական դերակատարում ունի այս

խնդրում: Կրթության համակարգն է բարձր մտավոր և ստեղծագործական ունակություններով օժտված, միջազգային մակարդակում մրցունակ գիտության և բարձր տեխնոլոգիաների բնագավառի կադրերի պատրաստման երաշխավորը:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության համակարգը, նախադպրոցականից մինչև հետբուհական, արմատական բարեփոխումների կարիք ունի: Այն պետք է տնտեսության և հասարակության պահանջներին համահունչ կրթության ճկուն մեխանիզմների ձևավորմամբ և ռեսուրսների նպատակային ուղղորդման միջոցով որակական բարձր ցուցանիշներ արձանագրի, նպատակ ունենալով ապահովել քաղաքացիների կայուն բարեկեցությունը: Առավել առաջնային է հանդիսանում աղքատության հաղթահարումը, որտեղ կրթությունը դիտարկվում է հիմնական գերակայությունների շարքում: Նկատի ունենալով Հայաստանի տնտեսական զարգացման միտումները, այս բնագավառում ևս առաջնային է դառնում որակյալ մասնագիտական կրթության հնարավորությունների ընդլայնումը՝ սոցիալական անհավասարությունն ու տարածքային անհամաչափ զարգացումը մեղմելու հրամայականով:

Այսպիսով, պետության զարգացման և ազգային անվտանգության ապահովման համատեքստում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության բնագավառը կարիք ունի զարգացման, ինչն առաջնահերթ միտված է կրթության վարկանիշի բարձրացմանը ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ դրա սահմաններից դուրս: Դա կամրապնդի և կընդլայնի Հայաստանի՝ որպես գիտակրթական տարածքի համբավը:

2. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Հայաստանի կրթության առաջիկա զարգացումը պետք է միտված լինի հետևյալ փոխպայմանավորող և փոխլրացնող գլխավոր նպատակների իրականացմանը.

ա) ապահովել կրթական բարձրակարգ նվաճումների տարեցտարի արագացող աճ,

բ) զարգացնել միջազգային համագործակցության ներուժը,

գ) նպաստել անհատի ինքնության գիտակցմանը և արժևորմանը,

դ) ապահովել կրթական համակարգի ճկունությունը աշխատաշուկայի փոփոխությունների նկատմամբ, ինչպես նաև բարձր հմտություններով պահանջարկի ազդեցությունն առաջարկի ձևավորման վրա,

ե) ապահովել որակյալ մասնագետների պատրաստումը՝ տնտեսության ու աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան:

1) Կրթական բարձրակարգ նվաճումների տարեցտարի արագացող աճ

Կրթության համակարգի գլխավոր խնդիրը որակի ապահովումն է, ինչը պահանջում է ջանքերի ու ռեսուրսների կենտրոնացում և ենթադրում է հասարակության առավել մեծ վստահություն և պահանջատիրություն համակարգի նկատմամբ: Բարձրակարգ նվաճումները կվերականգնեն հավատը Հայաստանի կրթության ապագայի հանդեպ, ինչը կիանգեցնի կրթության որակի բարձրացմանը: Նման նվաճումների խրախուսմանն ուղղված պետական հետևողական քաղաքականությունը կնպաստի, որ կրթական համակարգի ներսում և դրսում գտնվող անհատները, խմբերն ու հաստատություններն ավելի ակտիվորեն աշխատեն կրթության որակի բարձրացման ուղղությամբ: Վերջապես, գերազանցությունը խրախուսող քաղաքականությունը կօգնի բացահայտել մասնագիտական կրթության գերազանցության օջախները` դրանք վերածելով օրինակելի կենտրոնների և նպաստելով դրանց հետագա զարգացմանը:

Մասնագիտական կրթության տարբեր ճյուղերում ձեռք բերված նվաճումներն իրենց հերթին կնպաստեն մյուս երկու գլխավոր նպատակների իրականացմանը: Նախ, նման նվաճումների շնորհիվ Հայաստանի կրթական համակարգի սովորողները, շրջանավարտներն ու հաստատությունները կարող են ներգրավվել միջազգային ցանցերում: Երկրորդ, գիտելիքի տարաբնույթ ճյուղերում ձեռքբերումները պատմականորեն հայ ինքնության մաս են կազմել, իսկ նորագույն նվաճումները կնպաստեն այդ ինքնության ամրապնդմանն ու գիտելիքի և կրթության նորովի արժևորմանը:

2) Միջազգային համագործակցության ներուժի ձևավորում

Միջազգային տնտեսական, հասարակական, մասնագիտական և այլ ցանցերում մասնակցությունն անհրաժեշտ է շարունակաբար նորացվող գիտելիքի համաշխարհային շտեմարանից օգտվելու, առկա գիտելիքը, փորձը արագորեն տեղայնացնելու, իսկ տեղական գիտելիքն ու նորարարությունը միջազգայնացնելու համար: Ուստի, կարևոր նպատակներից մեկը պետք է լինի անհատների և հաստատությունների միջազգային համագործակցության ներուժը զարգացնելն ու ամրապնդելը:

Միջազգային ցանցերում մասնակցություն ունենալու անհրաժեշտությունը կնպաստի Հայաստանի մասնագիտական կրթության որակի բարձրացմանը: Մյուս կողմից, Հայաստանի կրթական համակարգի սովորողների, շրջանավարտների և հաստատությունների ակտիվ մասնակցությունը միջազգային ցանցերում, ընդհանուր առմամբ, կնպաստի Հայաստանի կրթության վարկանիշի և ընդհանուր մրցունակության բարձրացմանը:

Զուգահեռաբար պետությունը բարեփոխումների գործընթացում կորդեգրի այնպիսի մոտեցումներ, որոնք բարենպաստ պայմաններ են ստեղծում կրթական համակարգի անհատների, խմբերի և հաստատությունների համար՝ ընդգրկվելու միջազգային ցանցերում:

3) Յուրահատուկ ինքնության գիտակցում և արժևորում

Ինչպես նախորդ երկու նպատակների դեպքում, այս գլխավոր նպատակը ևս, խթանում ու ամրապնդում է մյուս երկուսը: Գերազանց նվաճումների հասնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ գիտելիքն ու աշխատասիրությունը կարևորող արժեքային համակարգ և յուրահատուկ ինքնություն, քանի որ ինքնատիպությունը նորարարության հզոր աղբյուր է: Երկրորդ, գլոբալ ցանցերում մասնակցելու համար պետք է համամարդկային արժեքների կրող լինել, իսկ նման ցանցերում չձուլվելու համար ազգային ինքնության յուրահատկություններ դրսևորել: Արժեքային բարձր որակներ կրելը միջազգային համագործակցության ասպարեզում վստահելի գործընկերոջ համբավ ձեռքբերելու անհրաժեշտ նախապայման է:

Այս ոլորտում մասնագիտական կրթական քաղաքականությունը ուղղված կլինի անհատի ինքնության գիտակցմանն ու արժևորմանը նպաստող որակների զարգացմանը, արժեքների վրա խարսխված, թափանցիկ, հաշվետու և ժողովրդավարական կրթական համակարգի զարգացմանը, որը օրինակ կհանդիսանա և նպաստավոր միջավայր կդառնա անհատական արժեքների ձևավորման համար:

3. ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐ

Հայեցակարգի գլխավոր նպատակների իրականացումը պահանջում է որդեգրել այնպիսի ռազմավարական մոտեցումներ, որոնք կապահովեն բարեփոխումների առավել նպատակայնություն և արդյունավետություն: Նախ, նկատի ունենալով ռեսուրսների սահմանափակությունը, անհրաժեշտ է նախապատվությունը տալ այնպիսի մոտեցումների, որոնք նվազագույն ներդրումներով առավելագույն արդյունքի ապահովման հնարավորություն են ընձեռում: Երկրորդ, առաջնայնություն տալ այն ձեռքբերումներին, որոնք, լինելով էական, նաև հասանելի են համեմատաբար կարճ ժամանակահատվածում: Երրորդ, ստեղծել զարգացումների համար բարենպաստ միջավայր՝ սահմանելով անհրաժեշտ կանոններ, զարգացման ուղենիշներ, որը նաև կխթանի ինքնաբուխ բարեփոխումների և նվաճումների հասնելու ներուժի դրսևորմանը:

Չորրորդ՝ ՄԿՈՒ համակարգի պլանավորումն իրականացնել աշխատաշուկայի և երկրի տնտեսական զարգացման ընթացիկ և ռազմավարական կարիքներին համապատասխան:

Նման դիրքորոշմամբ է պայմանավորված ստորև բերված հիմնական ռազմավարական մոտեցումների ընտրությունը.

ա) ձևավորել ներուժի և հնարավորությունների դրսևորման բարենպաստ միջավայր,

բ) կիրառել ռեսուրսների բաշխման տարբերակված մոտեցում՝ ապահովելով հավասար մեկնարկային հնարավորություններ,

գ) հայտնաբերել, ձևավորել, զարգացնել և կապակցել գերազանցության օջախները:

1) Ձևավորել ներուժի և հնարավորությունների դրսևորման բարենպաստ միջավայր

Հայեցակարգով նախատեսված բարեփոխումների իրականացմանն օժանդակելու համար անհրաժեշտ է նախ և առաջ բարեփոխումների համար բարենպաստ միջավայր ստեղծել: Արդյունավետ կանոնների սահմանումը, իրականացումը ու պահպանումը կարող է ինքնաբուխ բարեփոխումների հանգեցնել՝ առանց լայնածավալ կենտրոնական միջամտության: Նման մոտեցումը ենթադրում է նվազագույնի հասցնել պետության ուղղակի միջամտությունը մասնագիտական կրթության կազմակերպմանը և փոխարենը մասնագիտական կրթության զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծել՝ սահմանելով կրթության հեռանկարային զարգացման ուղենիշները և վերահսկելով կրթության կառավարման ու կազմակերպման որակը:

Բարենպաստ միջավայրը ենթադրում է.

ա) վստահության, համագործակցության մթնոլորտ,

բ) կրթական ծառայությունների մատուցման մրցակցային դաշտ,

գ) համապատասխան ենթակառուցվածքներ և հզորություններ:

Նման ռազմավարության շնորհիվ հնարավոր կլինի վերանայել և բարելավել սահմանված ռազմավարական նպատակների իրականացմանը խոչընդոտող օրենսդրական դաշտը, գլխավոր նպատակների իրականացման գործում ստանալ մասնավոր հատվածի օժանդակությունը, ինչպես նաև սահմանել անհրաժեշտ չափորոշիչներ և արդյունավետ վերահսկել կրթության կառավարման ու կազմակերպման որակը:

2) Կիրառել ռեսուրսների տարբերակված բաշխում՝ ապահովելով հավասար մեկնարկային հնարավորություններ

Պետությունն ունի կրթական համակարգում ընդգրկված սովորողներին և հաստատություններին մրցակցային հիմունքներով հավասար հնարավորություններ տրամադրելու պարտավորություն: Կարևորելով հավասարության սկզբունքը՝

միաժամանակ, կորդեգրվեն այնպիսի մոտեցումներ, որոնք ռեսուրսների արդար, սակայն տարբերակված բաշխման միջոցով առավելագույն հնարավորություններ կապահովեն լավ արդյունք ցուցաբերողների համար: Նման մոտեցումն ուղղակիորեն կնպաստի ծրագրով սահմանված առաջին գլխավոր նպատակի՝ «գերազանց կրթական նվաճումների» ձեռքբերմանը, ինչն իր հերթին կհանգեցնի մյուս երկու գերնպատակների իրականացմանը:

Այս մոտեցումը նախատեսում է.

ա) աջակցել սովորողներին ինքնադրսևորման հնարավորություններ ընձեռող ծրագրերի իրականացմանը,

բ) աջակցել լավագույն սովորողների և հաստատությունների բացահայտմանն ուղղված ծրագրերի իրականացմանը,

գ) աջակցել այնպիսի ծրագրերի իրականացմանը, որոնք առավելագույնի կհասցնեն լավագույն կրթական արդյունքներ ունեցողներին առաջարկվող կրթական հնարավորությունները,

դ) աջակցություն ցուցաբերել այն նախաձեռնություններին, որոնք ճկուն կրթական ծառայություններ և կրթական հնարավորություններ են առաջարկում՝ անկախ տարիքից, սեռից, ազգությունից, սոցիալական ծագումից:

3) Հայտնաբերել, ձևավորել, զարգացնել և կապակցել գերազանցության օջախները

Բարեփոխումներն արագացնելու և արդյունավետ դարձնելու համար անհրաժեշտ է կիրառել գերազանցության օջախների միջոցով կրթական համակարգը զարգացնելու մոտեցումը: Այս մոտեցումը ենթադրում է բարեփոխումներն իրականացնել մի կողմից, օրինակելի կենտրոններ հայտնաբերելու և զարգացնելու, մյուս կողմից, նմանատիպ կենտրոններ ստեղծելու միջոցով: Այդ կենտրոնները, դառնալով գերազանցության օջախներ, ստանձնում են բարեփոխումների առաջնորդի և տարածողի դերը: Նման օջախների հիմնական հատկանիշներից մեկն այն է, որ վերջիններս ձևավորվում են հաստատությունների կամ ցանցերի ներսում արագ աճելու նպատակով՝ ժամանակի ընթացքում վերաճելով ամբողջական կառույցների: Կրթական համակարգի համաչափ զարգացում ապահովելու համար իրականացվելու է բոլոր մարզերում գերազանցության օջախներ ձևավորելու քաղաքականություն: Որպեսզի օջախների ազդեցությունն առավելագույնս դրսևորվի, անհրաժեշտ է դրանց փոխկապակցումը ինչպես միմյանց, այնպես էլ արտերկրի կառույցների հետ: Գերազանցության օջախները խրախուսվելու են և պարտավորություն են ստանձնելու նոր օջախների ձևավորմանն աջակցելու համար:

Նման ռազմավարությունը նախատեսում է.

ա) աջակցել կրթական համակարգի հաստատությունների ներսում եղած օրինակելի միավորների՝ «փոփոխության սաղմերի» զարգացմանը և նորերի ստեղծմանը,

բ) նպաստել, որ այդ օջախները ժամանակի ընթացքում վերաճեն լիարժեք կառույցների,

գ) օժանդակել, որ գերազանցության օջախները կապվեն միմյանց՝ վերջիններիս ազդեցությունը մեծացնելու համար,

դ) ձևավորել ներուժի և հնարավորությունների դրսևորման բարենպաստ միջավայր:

II. ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՌԿԱ ՎԻՃԱԿԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հայաստանում նախնական և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտի բարեփոխումները սկսվել են իրականացվել Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակումից հետո՝ սոցիալ-տնտեսական և հասարակական նոր հարաբերությունների պայմաններում, երբ կարևորվեց հասարակական և տնտեսական զարգացման համաշխարհային միտումներին մեր ինտեգրվելը, կրթության՝ որպես հիմնարար արժեքները փոխանցող և ազգային հարատևումն ապահովող համակարգի անհրաժեշտությունը: Մասնագիտական կրթական համակարգի առջև ծառացած խնդիրները տարաբնույթ էին ու պայմանավորված կյանքի հրամայականով, իսկ լուծումները՝ օրակարգային, ելնելով կրթության արագընթաց գլոբալացման և երկրի մրցունակության ապահովման անհրաժեշտությունից:

Ներկայումս մասնագիտական կրթության բնագավառի գերակա խնդիրն է կրթության որակի բարձրացումը, ապահովելով համակարգի արդյունավետ գործունեությունը և քաղաքացիների՝ իրենց ձգտումներին և ընդունակություններին համապատասխան կրթություն ստանալու հավասար մատչելիությունը:

1. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության համակարգում իրականացված բարեփոխումների հիմնական ուղղությունները

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտում գործունեության հիմնական նպատակներն են եղել որակյալ մասնագետների պատրաստումն ու նրանց մրցունակության բարձրացումն աշխատաշուկայում, կրթական ծրագրերի համապատասխանեցումը երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման պահանջներին, կրթության բովանդակության միջազգային

չափանիշներին համադրելիության և ուսումնական գործընթացի թափանցիկության, ինչպես նաև մատչելիության և հավասարության ապահովումը»:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից 2004թ. հավանության է արժանացել «Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման ռազմավարությունը», որով սահմանվել է այս համակարգի հիմնական նպատակներն ու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային Ժողովը 2005թ. ընդունել է «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքը, ինչպես նաև մշակվել և հաստատվել են մի շարք իրավական ակտերի նախագծեր, որոնց հիմնական նպատակն է ապահովել որակյալ մասնագետների պատրաստումը՝ տնտեսության ու աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան:

Մշակվել է նաև «Հայաստանի Հանրապետությունում մասնագիտական կրթության և ուսուցման արդիականացման գերակայությունները և 2005-2008թթ. գործողությունների պլանը»:

Այս ոլորտի բարեփոխումներն ուղղված են կրթական չափորոշիչների և ծրագրերի արդիականացմանը, մանկավարժական կադրերի վերապատրաստմանը, ուսումնանյութական ապահովվածության բարելավմանը, կառավարման ու ղեկավարման համակարգի ռացիոնալացմանը, ինչպես նաև մեծահասակների կրթության ապահովմանը: Մեծ տեղ է հատկացվելու նաև հաստատությունների, կազմակերպությունների ու դրանց միությունների միջև համագործակցության խթանմանը: Հաստատվել են թվով 24 մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչներ, որոնց հիման վրա վերանայվում են ուսումնական ծրագրերը և պլանները:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթությունն իրականացվում է 28 արհեստագործական ուսումնարաններում և 16 միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում՝ քոլեջներում: Համակարգում ընդգրկված է 6500 սովորող: Միջին մասնագիտական պետական ուսումնական հաստատությունների (ՄՄՈՒՀ) թիվը կազմում է 80, որոնցում ուսանում է շուրջ 27500 սովորող:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության հիմնախնդիրները

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտում առկա հիմնախնդիրները պայմանավորված են հետևյալ գործոններով՝

- երկրի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակով,

- ժամանակակից աշխարհում տեղի ունեցող գիտության և տեխնիկայի արագընթաց փոփոխություններով,
- ազգային ինքնության ձևավորման, պահպանման ու զարգացման գործում կրթության խաթարված դերով,
- կրթության շարունակական զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների բացակայությամբ,
- կառուցվածքային գործազրկության մեծ ծավալներով,
- գյուղական երիտասարդության համար կրթական համակարգի ոչ մատչելիությամբ,
- առկա ռեսուրսների ոչ արդյունավետ օգտագործմամբ և այլն:

Հայաստանում նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտի կարևորագույն խնդիրներից է աշխատաշուկայի պահանջներին միտված մասնագիտական կրթության և կրթական ծառայությունների մատուցման բարձր որակի ապահովումը: Համակարգը ծերացման կայուն միտում ունի և առկա է որակյալ կադրերի արտահոսք:

Համակարգված չեն դասավանդող անձնակազմի վերապատրաստման և մասնագիտական որակավորման բարձրացման ծրագրերը: Լուծված չեն նախնական և միջին մասնագիտական կրթական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման համար առանցքային նշանակություն ունեցող տեղեկատվական հաղորդակցման և դասավանդման նոր տեխնոլոգիաների ներդրման խնդիրները, թույլ է ձեռնարկություն-ուսումնական հաստատություն կապը, բացակայում են արդյունավետ մեխանիզմները ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների կազմակերպման առումով:

Աշխատաշուկան, ի դեմս գործատուների, թույլ է ներգրավված այս համակարգի կառավարման աշխատանքներում: Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտում լիարժեք ձևավորված չէ սոցիալական գործընկերությունը: Ներկայիս համակարգը բավարար ճկուն չէ և չի հասցնում ինքնակամ արձագանքել տնտեսության արագ զարգացող որոշ ճյուղերի պահանջներին:

Բացի այդ, գոյություն չունեն արդյունավետ միջազգային հարաբերություններ և համագործակցության զարգացման մեխանիզմներ՝ այլ երկրների նմանատիպ ուսումնական հաստատությունների հետ կապ հաստատելու համար, միևնույն ժամանակ հաճախ չի ապահովվում միջազգային կազմակերպությունների հետ իրականացված փորձնական ծրագրերի շարունակությունը:

3) Օրենսդրական դաշտի անկատարություն

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտում քաղաքականության լիարժեք իրականացմանը խոչընդոտում են նաև օրենքների և ենթաօրենսդրական ակտերի թերկիրառումը, դրանց կիրարկման մեխանիզմների անկատարությունը կամ բացակայությունը, ինչպես նաև օրենսդրական դաշտում առկա հակասությունները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը ներկայումս չի ապահովում «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքով հռչակված և երաշխավորված՝ կրթության բնագավառի առաջանցիկ զարգացումը՝ որպես պետականության ամրապնդման կարևորագույն գործոն:

Անհրաժեշտ է իրավական փաստաթղթերի մակարդակով խրախուսել գործատուների մասնակցությունը մասնագիտական կրթության կազմակերպման գործում, քաջալերել նրանց Հայաստանի գիտելիքահեն ոլորտներում ներդրումներ կատարելուն, որը կնպաստի Հայաստանի կրթական և գիտական արդյունքի միջազգային պահանջարկի ձևավորմանը:

Հայաստանի տնտեսությունը աճում է արագ տեմպերով, սակայն միջազգային երկարաժամկետ մրցունակության համար բավարար հիմքեր չեն ստեղծել: Հայաստանն այսօր կանգնած է աճի նոր՝ հիմնականում գիտելիքահեն աղբյուրների ստեղծման և զարգացման անհրաժեշտության առջև, որը հնարավոր է միայն երկրում համահունչ ռազմավարության իրականացման պայմաններում: Հանրապետությունում կրթության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումները լավ հենքային պայմաններ են առաջադրում և անհրաժեշտ է այն լրացնել՝ յուրահատուկ, երկրին համահունչ բովանդակությամբ, ապահովել հասարակության մասնակցային գործընթացը, հիմքում ունենալ փորձագիտական խորը ուսումնասիրությունների վկայություն և սահմանել այն ռազմավարական ուղղությունները, որոնք միտված են երկրի մրցունակության խթանմանը:

III. ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության զարգացման գլխավոր նպատակների իրականացումը պահանջում է էականորեն բարձրացնել մասնագիտական կրթության կառավարման համակարգի արդյունավետությունը, զարգացնել կառավարման օղակների և մանկավարժների մասնագիտական ներուժը, արդիականացնել կրթության բովանդակությունը՝ ապահովելով դրա համապատասխանությունը արդի պահանջներին: Այդ նպատակի իրականացման համար անհրաժեշտ է ՄԿՈՒ կրթական չափորոշիչների նվազագույն պահանջները

սահմանել հիմք ընդունելով Որակավորումների ազգային շրջանակը, զբաղմունքների դասակարգիչը, մասնագիտությունների որակավորման բնութագրերը: Միաժամանակ, հաջողության կարևոր նախապայման է ռեսուրսների օգտագործման նպատակայնության բարձրացումը և նոր ռեսուրսների բացահայտումն ու ներգրավումը:

Ապահովելով մասնագիտական կրթության համակարգի արդեն իսկ արձանագրված ձեռքբերումների աստիճանական զարգացումն ու ընդլայնումը, կրթության զարգացումներն առավել նպատակային և արդյունավետ դարձնելու համար, հետագա զարգացումները կիրականացվեն ստորև ներկայացվող գերակա ուղղություններով:

1) Բացառիկ նվաճումներին միտված ծրագրերը խրախուսող ներդրումային քաղաքականություն,

2) Բարեփոխումներն առաջնորդելու կարողությունների հզորացում,

3) Հանրությանն անմիջական հաշվետվողականության և թափանցիկության բարձրացում,

4) Կրթության բովանդակության և չափորոշիչների բարելավում,

5) Դասավանդող կադրերի կարողությունների հզորացում,

6) Համակարգի օպտիմալացում, ինստիտուցիոնալ բարեփոխումներ,

7) Միջազգային ցանցերում մասնակցության ընդլայնում,

8) Կրթական ծրագրերի համապատասխանեցում տնտեսական զարգացման պահանջներին,

9) ուսուցման կարճաժամկետ ծրագրերի մշակում և ներդրում,

10) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մասնակցություն մեծահասակների կրթության կազմակերպման ու իրականացման գործում:

IV. ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կթության զարգացման գլխավոր նպատակների իրականացումը կապահովվի ռազմավարական մոտեցումներին և գերակայություններին համապատասխան նպատակային ծրագրերի միջոցով, որոնք կհանդիսանան ներկայումս իրականացվող հիմնական ծրագրերի տրամաբանական շարունակությունը: Իրականացվող ծրագրերը և բարեփոխումների ռազմավարությունները կկերանայվեն գլխավոր նպատակներին և ռազմավարական ուղղություններին համապատասխան:

1. Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության համակարգի ինտեգրում միասնական եվրոպական կրթական տարածքին.

ա) Խթանել մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) հաստատությունների ինտեգրումը կրթության գլոբալ համակարգերին:

բ) ՄԿՈՒ որակավորումների համակարգը համապատասխանեցնել որակավորումների եվրոպական շրջանակին, զբաղմունքների դասակարգչին, մասնագիտությունների որակավորման բնութագրերին:

գ) Ներդնել կրեդիտների կուտակման և փոխանցման միասնական համակարգ:

դ) Բարձրացնել համակարգի մասնագետների տեղեկացվածությունը օտարերկրյա պետությունների փորձի և լավագույն ձեռքբերումների վերաբերյալ:

ե) Միանալ Կոպենհագենյան հռչակագրին և գործընթացին:

զ) Բաց և ժողովրդա-վարական ՄԿՈՒ համակարգի ստեղծում

է) Օժանդակել ՄԿՈՒ հաստատությունների ցանցավորմանը:

2. ՄԿՈՒ համակարգի արդյունավորության և արդյունավետության ապահովում.

ա) Ստեղծել մասնագիտական կողմնորոշման և խորհրդատվության արդյունավետ համակարգ:

բ) Ձևավորել աշխատաշուկայի վերլուծության և մասնագիտական չափորոշիչների վրա հիմնված կարողութենամետ կրթական չափորոշիչներ:

գ) Խթանել սոցիալական գործընկերությունը և երկխոսությունը:

դ) Ձևավորել ՄԿՈՒ հաստատությունների օպտիմալ ցանց:

ե) Բարելավել ՄԿՈՒ հաստատությունների ուսումնանյութական բազան:

զ) Բարելավել ուսումնական հաստատությունների հաշվետվողականությունը և գործունեության թափանցիկությունը:

է) Բարելավել մասնագիտական կրթական ծառայությունների մատուցման որակը

ը) Ձևավորել ուսումնական հաստատությունների ժամանակակից կառավարման մեխանիզմերը:

թ) Ապահովել ուսումնական հաստատությունների սովորողների եւ շրջանավարտների մասնագիտական հմտությունները՝ համապատասխան տնտեսության և աշխատաշուկայի կարիքներին:

ժ) Ապահովել ուսումնական հաստատությունների ֆինասավորման միջոցների ծախսերի արդյունավետությունը:

ժա) Իրականացնել ՄԿՈՒ համակարգի պլանավորումն աշխատաշուկայի և երկրի տնտեսական զարգացման ընթացիկ և ռազմավարական կարիքներին համապատասխան:

ժբ) Ապահովել մոնիթորինգի արդյունավետ իրականացում և հետադարձ կապ:

ժգ) Ապահովել կրթության որակի գնահատման չափորոշիչների մշակում և ներդրում:

3. Ողջ կյանքի ընթացքում ուսումնառության հնարավորությունների ստեղծում.

ա) Ապահովել կրթության շարունակականությունը,

բ) Ապահովել մասնագիտական ուսուցման մատչելիությունը, անկախ նախընթաց կրթության մակարդակից:

գ) Բարելավել մեծահասակների կրթության օրենսդրությունը:

դ) Ապահովել քաղաքացու մրցունակությունը աշխատաշուկայում:

ե) Ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ կրթության արդյունքների ճանաչում:

Հավելված N 2
ՀՀ կառավարության 2008 թվականի
դեկտեմբերի 18-ի նիստի N 51
արձանագրային որոշման

Հայաստանում մասնագիտական կրթության բարեփոխումների 2009*-2011թթ. միջոցառումների ծրագիրը և ժամանակացույցը

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Չեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
ԲՆԱԳԱՎԱՌ 1. ՄԿՈւ ֆինանսավորման օպտիմալացում և կառավարման բարելավում					
Խնդիր 1.1 Խթանել ՄԿՈւ հաստատութ-յունների կողմից լրացուցիչ միջոցների ստացումը ուսումնաարտադրական, մեծա-հասակների ուսուցման և եկամուտներ առաջացնող այլ գործունեությունների միջոցով	**հունիս 2009թ.**	**Ուսումնական հաստատություն-ների եկամուտների ավելացում**	**Ուսումնական հաստատութ-յունների արտաբյուջետային մուտքերի ցուցանիշներ**	**ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ**	
1.1.1. Ուսումնասիրել և վերլուծել միջազգային փորձը ՄԿՈւ հաստատությունների լրացուցիչ եկամուտներ ապահովող գործունեության իրականացման ոլորտում	փետրվար 2009թ.	Տեղեկացվածություն ՄԿՈւ հաստատությունների լրացուցիչ եկամուտներ առաջացնող գործունեության հնարավոր տեսակների և մեխանիզմների վերաբերյալ	Կայացած ուսումնական այց ար-տասահմանյան երկրներ և փաս-տաթղթերով ամրագրված արդ-յունքներ: Միջազգային փորձի և Հայաստանում դրա հնարավոր կիրառման վերաբերյալ հա-մապարփակ փաստաթուղթ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի շուրջ 5 հոգու գործու-ղում զարգացած ՄԿՈՒ համակարգ ունեցող եվրոպական որևէ երկիր (երկրներ)՝ մինչև 7 օրով[1]:
1.1.2. Մշակել, ընդունել և հրապարակել երաշխավորություններ՝ ուսումնական հաստատությունների լրացուցիչ եկամուտներ առաջացնող գործունեության վերաբերյալ	ապրիլ 2009թ.	Ուսումնական հաստատություն-ների լրացուցիչ եկամուտներ ա-ռաջացնող գործունեության հան-դեպ ժամանակակից մոտեցումը դարձել է պետական քաղաքականություն	Հրապարակված երաշխավորություններ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 30 օր տեղական փորձագիտություն:

* Որոշ գործողությունների իրականացումն սկսվում է 2008 թվականից:
[1] Մեկ անձի գործուղման արժեքը կկազմի միջինը 1.200.000 դրամ՝ ներառյալ ճանապարհածախսը, օրապահիկը և ընդունող կողմի ծառայությունների արժեքը:

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնաժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Չեռքբերման ցուցիչ	Պատասխանատուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
1.1.3. Ընդունել ուսումնական հաստատությունների լրացուցիչ եկամուտներ առաջացնող գործողությունները խթանող նորմատիվային ակտեր	մայիս 2009թ.	Ուսումնական հաստատությունների լրացուցիչ եկամուտներ առաջացնող գործողությունների իրականացմանը նպաստող արդիական իրավական դաշտի առկայություն	Ընդունված նորմատիվային ակտեր	ՀՀ կառավարություն ՀՀ ԿԳՆ	Լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվի
1.1.4. Ուսումնական հաստատությունների ղեկավարներին վերապատրաստել[2] կրթության ոլորտում մարկեթինգի և շրջանավարտների զբաղվածության ապահովման թեմաներով	հունիս 2009թ.	ՄԿՈւ հաստատությունների տնօրենները յուրացրել են և կարող են կիրառել մարկեթինգի և շրջանավարտների զբաղվածության ապահովման տեխնիկան	Վերապատրաստման մշակված և հաստատված ծրագիր: Առնվազն 40 վերապատրաստված ղեկավար (տնօրեն և տեղակալ)	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 40 հոգու վերապատրաստում 2 խմբով. յուրաքանչյուր խմբի համար՝ 5 օր:
Խնդիր 1.2 Բարելավել ՄԿՈՒ համակարգի կառավարումը	**դեկտ. 2010թ.**	**ՄԿՈՒ համակարգի կառավարման բարելավում**			
1.2.1. Տրամադրել աջակցություն ԿԳՆ նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը՝ ծրագրերի կառավարման գործառույթի իրականացմանը և վարչության անձնակազմի համապատասխան կարողությունների բարելավում	փետրվար 2009թ..	ԿԳՆ նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությունը արդյունավետ է իրականացնում Ծրագրերի կառավարման գործառույթը	Վերապատրաստման ծրագրեր, արտասահմանյան գործուղման հաշվետվություն,	ՀՀ ԿԳՆ	Նախատեսվում է վարչության 5 աշխատողի վերապատրաստում՝ յուրաքանչյուրի համար 30 օր: Բացի այդ նախատեսվում է վերապատրաստում արտասահմանյան գործուղման միջոցով:
1.2.2. ՀՀ կառավարության կողմից ՄԿՈՒ համակարգին տրամադրվող օժանդակության և Եվրոպական Միության կողմից Հայաստանին տրամադրվող բյուջետային աջակցության հրապարակայնության և տեսանելիության ապահովման միջոցառումներ	փետրվար 2009թ..	Հասարակությունը, այդ թվում՝ սոցիալական գործընկերները տեղեկացված են Հայաստանի ՄԿՈՒ համարագին տրամադրվող աջակցության մասին	Առնվազն 5 միջոցառում և թողարկված հաղորդագրություն	ՀՀ ԿԳՆ	Կիրականացվի զանգվածային լրատվության միջոցներով տեղեկատվության հրապարակման և տպագիր հրատարակման միջոցով: Համապատասխան ֆինանսական միջոցները նախատեսված են ՀՀ 2008թ. պետական բյուջեով:
1.2.3. ՄԿՈՒ վերաբերյալ եվրոպական և այլ միջազգային համապատասխան փաստաթղթերի թարգմանություն և տարածում	շարունակական՝ մինչև դեկտ. 2010թ.	ԿԳՆ, այլ շահագրգիռ գերատեսչությունները, սոցիալական գործընկերները տեղեկացված են ՄԿՈՒ վերաբերյալ եվրոպական և այլ միջազգային համապատասխան փաստաթղթերի բովանդակությանը	Առնվազն 20 փաստաթղթի հայերեն տարբերակներ	ՀՀ ԿԳՆ	Նախատեսվում է շուրջ 4.000 էջ թարգմանություն, որից շուրջ 800 էջն արդեն թարգմանված է 2008թ. ընթացքում: Բացի այդ նյութերի կիրատարակվեն 60.000 թերթ ծավալով:
1.2.4. Վերանայել ու կատարելագործել ՄԿՈՒ քաղաքականությունն ու ռազմավարությունը	դեկտ. 2009թ.	Հայաստանի ՄԿՈՒ ոլորտի քաղաքականությունը և ռազմավարությունը բարելավված են՝ հետագայում բարեփոխումներն առավել արդյունավետ դարձնելու նպատակով	Ռազմավարական փաստաթուղթ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 30 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք: Նախատեսված է 2009-2011թթ. ՄԺԾԾ-ով:

[2] Ուսումնական հաստատությունների ղեկավարների այս և ստորև առաջարկվող վերապատրաստումները կարող են համատեղվել:

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Ձեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
1.2.5. ՄԿՈՒ համակարգի և դրա բարեփոխումների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում	շարունակական՝ մինչև դեկտ. 2010թ.	Բնակչությունը և շահագրգիռ կողմերը տեղեկացված են Հայաստանի ՄԿՈՒ համակարգի կողմից մատուցվող ծառայությունների և իրականացվող բարեփոխումների մասին	Տարեկան ՄԿՈՒ վերաբերյալ տարածված 30 տեղեկատվական նյութ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 300 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք: Բացի այդ կպանաջվի 6.9 մլն. դրամ նյութերի հրատարակման համար:
1.2.6. Իրականացնել բարեփոխումների գնահատում	շարունակական՝ մինչև դեկտ. 2010թ.	ՄԿՈՒ համակարգի բարեփոխումներին ուղղված միջոցառումները գնահատված են՝ հետագա բարելավումներ իրականացնելու նպատակով	Տարեկան միջինում 5 միջոցառման գնահատման մասին հաշվետվություն և բարելավմանն ուղղված առաջարկություններ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 90 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք:
ԲՆԱԳԱՎԱՌ 2. Մասնագիտական կրթության և ուսուցման կարողութենամետ չափորոշիչների ներդրում					
Խնդիր 2.1 Մշակել և ընդունել մասնագիտական (զբաղմունքների) չափորոշիչների և կարողություններին միտված ՄԿՈւ (որակավորման) չափորոշիչների ներդրման միասնական քաղաքականություն և ապահովել իրավական դաշտ	փետրվար 2009թ.	**Ընդունված է կարողութենամետ ՄԿՈՒ չափորոշիչների մշակման, ներդրման և արդիականացման ազգային քաղաքականություն և իրավական դաշտ**	**Հաստատված և տարածված փաստաթուղթ քաղաքականության վերաբերյալ և իրավական ակտեր**	**ՀՀ ԿԳՆ**	
2.1.1. Մշակել նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) որակավորումների՝ կարողություններին միտված չափորոշիչների մշակման ու ներդրման սկզբունքները և համաձայնեցնել դրանք հիմնական շահագրգիռ կողմերի հետ	փետրվար 2009թ.	Կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչների մշակման ու ներդրման սկզբունքների վերաբերյալ առաջարկություն	Սկզբունքների վերաբերյալ փաստաթղթի նախագիծ՝ ներկայացված ԿԳՆ	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ ԱՍՀՆ	Չափորոշիչների ներդրման սկզբունքները՝ ներառյալ մեխանիզմներն ու կազմակերպական խնդիրները, պետք է հաշվի առնեն Հայաստանի ՄԿՈՒ համակարգի առկա իրավիճակը: Չափորոշիչների լիարժեք գործարկման, այդ թվում՝ ուսումնական պլանները, հաստատությունների պայմանները, դասավանդողների մասնագիտական որակավորման աստիճանը և այլ չափորոշիչների պահանջներին համապատասխանեցնելու համար պետք է նախատեսվի որոշակի ժամանակաշրջան, օրինակ՝ 3-5 տարի: Միաժամանակ այդ սկզբունքները պետք է համապատասխանեն միջազգային առաջավոր փորձին: ՄԿՈՒԶԱԿ-ը կկատարի համակարգողի դեր: Կպահանջվի 30 մարդ/օր տեղական փորձագիտություն:
2.1.2. Ընդունել կարողություններին միտված չափորոշիչների մշակման ու ներդրման գործընթացը կարգավորող համապատասխան որոշումներ	փետրվար 2009թ..	Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման չափորոշիչների մշակման ու ներդրման	Համապատասխան մարմնի կողմից ընդունված իրավական ակտեր	ՀՀ կառավարություն	Իրավական ակտերի նախագծերը կմշակվեն ՀՀ ԿԳՆ կողմից՝ ՄԿՈՒԶԱԿ-ի աջակցությամբ: Անհրաժեշտ է մասնավորապես փոփոխություններ կա-

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Չեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
		քաղաքականությունից բխող իրավասությունները և գործողությունները ստացել են իրավական ուժ		ԿԳՆ	տարել՝ • ՀՀ կառավարության 08.08.2003թ. «Կրթության պետական չափորոշիչ-ների մշակման ու հաստատման ընթացակարգը հաստատելու մասին» N 1079-Ն որոշման մեջ. • «Կրթության մասին» և «Նախնա-կան մասնագիտական (արհեստա-գործական) և միջին մասնագիտա-կան կրթության մասին» ՀՀ օրենքներում:
Խնդիր 2.2 Չևավորել մասնագիտական (զբաղմունքների) չափորոշիչների և կարո-ղություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչ-ների մշակման ու արդիականացման մարդկային ռեսուրսներ (ազգային փորձա-գիտական ներուժ)՝ ապահովելով բոլոր շահագրգիռ մարմինների ներկայացուցիչների ներգրավվածությունը	**դեկտ. 2009թ.**	**Կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչների շարունա-կական մշակման ու արդիակա-նացման կազմակերպման և իրա-կանացման համար պատասխա-նատու կառույցների և մարդկա-յին ռեսուրսների առկայություն**	**Կազմակերպման ու իրականացման համար պատասխանատու կառույցների ստեղծման վերաբերյալ ընդունված որոշումներ և հատկացված միջոցներ**	**ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ ԱՍՀՆ**	
2.2.1. ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կազմում ստեղծել կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչների մշակման ու արդիականացման համար պատասխանատու ստորաբաժանում	փետրվար 2009թ.	Կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչների շարունա-կական մշակման ու արդիակա-նացման գործընթացի կազմա-կերպման համար պատասխանա-տու կառույցի առկայություն	Ստորաբաժանման ստեղծման վերաբերյալ որոշում և հատկացված միջոցներ	ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ	ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կազմում ստեղծել համապատասխան ստորաբաժանում՝ ավելացնելով հաստիքների ընդհանուր թիվն առնվազն 5-ով:
2.2.2. Կազմակերպել ՄԿՈՒԶԱԿ-ի համա-պատասխան ստորաբաժանման աշխա-տողների և այլ փորձագետների ուսուցում՝ կարողություններին միտված չափորոշիչ-ների մշակման ու արդիականացման գործընթացի կազմակերպման, համակարգման և մոնիթորինգի գծով	մայիս. 2009թ.	Կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչների մշակման ու արդիականացման մեթոդաբանության ու միջոցների հարցերով մասնագետների առկայություն	Վերապատրաստված առնվազն 5 փորձագետ ՄԿՈՒԶԱԿ-ի անձնակազմից և 5 անկախ փորձագետ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի առնվազն 10-օրյա ուսուցում յուրաքանչյուր անձի համար:
Խնդիր 2.3 ՄԿՈւ որակավորումների համակարգի կառուցվածքը և չափորոշիչները համադրելի դարձնել համապատասխան միջազգային համակարգերի հետ	**2008-2010թթ.**	**Հայաստանի ՄԿՈւ որակավո-րումների համակարգի կառուց-վածքը և չափորոշիչները համադրելի են համապատաս-խան համակարգերի հետ**	**Հաստատված ու հրատարակված է Հայաստանում նախնական ու միջին մասնագիտական կրթութ-յան համար մասնագիտություն-ների նոր դասակարգիչ**	**ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահա-գրգիռ նախարա-րություններ**	
2.3.1. Վերանայել Հայաստանում գործող որակավորումների համակարգի կառուցվածքը՝ համապատասխանեցնելով այն Որակավորումների Եվրոպական	2008-2010թթ.	Հայաստանում գործող մասնա-գիտական կրթության և ուսուց-ման որակավորումների համա-կարգը համադրելի է արտասահ-	Իրավական ակտ Որակավորում-ների Եվրոպական շրջանակին համապատասխանող Որակավորումների ազգային	ՀՀ կառավա-րություն	Անհրաժեշտ կլինի մշակել առաջար-կություններ որակավորումների նոր համակարգ ներդնելու մասին: Կպահանջվի շուրջ 120 մարդ/օր

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնաժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Ձեռքբերման ցուցիչ	Պատասխանատուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
Շրջանակին		մանյան (առաջին հերթին՝ եվրոպական) երկրների համապատասխան որակավորումների հետ	շրջանակի ընդունման մասին	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	տեղական փորձագետ:
2.3.2. Մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների գոյություն ունեցող դասակարգիչները համապատասխանեցնել զբաղմունքների նոր ազգային դասակարգչին և Որակավորումների Ազգային Շրջանակի սկզբունքներին	մայիս 2010թ.	Մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների նոր դասակարգիչը համապատասխանում է մասնագիտությունների (զբաղմունքների) դասակարգչին և միջազգային պահանջներին	Մշակված և հաստատված է մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների նոր միասնական դասակարգիչ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի շուրջ 30 մարդ/օր տեղական փորձագիտություն:
Խնդիր 2.4 Նախաձեռնել կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչների կանոնավոր մշակում և կիրառում	**սեպտ. 2010թ.**	**Կարողությունների ձեռքբերմանը միտված ՄԿՈւ համակարգին անցման մեկնարկ**	**Մշակվել և փորձարկվել են միջազգային ասպարեզում մրցունակ, կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչները, մոդուլային ուսումնական ծրագրերը, դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման նյութերը ընտրված մասնագիտությունների համար**	**ՀՀ ԿԳՆ Այլ շահագրգիռ նախարարություններ**	
2.4.1. Մշակել կարողություններին միտված չափորոշիչներ (ներառյալ՝ գնահատման չափանիշներ)՝ դասավանդվող մասնագիտությունների համար	սեպտ. 2010թ.	Հայաստանում սկսել են գործել կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչներ	Շուրջ 100 մասնագիտության համար հաստատված կարողություններին միտված ՄԿՈւ չափորոշիչներ	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	Տարեկան կմշակվի 30-40 չափորոշիչ: 3 տարվա ընթացքում կարող են մշակվել բոլոր պահանջվող չափորոշիչները, իսկ 4-րդ տարվանից սկսած՝ դրանք կարող են վերանայվել ու բարելավվել՝ հաշվի առնելով կարողություններին միտված ուսուցման փորձարկման արդյունքները: Յուրաքանչյուր չափորոշչի մշակման համար կպահանջվի 90 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք:
2.4.2. Ստեղծել չափորոշիչների տվյալների ազգային բազա և ապահովել դրա բնականոն գործունեությունը	շարունակական 2008-2010թթ.	Ապահովված է չափորոշիչների մշակման, դրանցում՝ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարելու գործընթացների արդյունավետ համակարգման ու կառավարման և պահանջների իրականացման վերահսկման ճկուն հնարավորություն	Որակավորումների չափորիչների գործող և մատչելի համակարգչային բազայի առկայություն	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	Տվյալների բազայի ստեղծման համար կպահանջվի 100 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք: Կպահանջվի նաև յուրաքանչյուր տարվա համար 1.5 մլն դրամ՝ համակարգչային ապահովման համար: 2008 թվականի համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցները նախատեսված են ՀՀ պետ. բյուջեով:

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Ձեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
2.4.3. Մշակել դասավանդվող մասնագիտությունների՝ կարողությունների ձևավորմանը միտված, այդ թվում՝ մոդուլային ուսումնական պլաններ, պատրաստել դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման նյութեր	սեպտ. 2010թ.	Մոդուլային ուսումնական պլանների, դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման նյութերի ներդրում՝ կարողությունների ձևավորման համար	Հաստատված մոդուլային ուսումնական պլաններ և օժանդակ ուսումնական նյութեր դասավանդվող մասնագիտության համար	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	Յուրաքանչյուր մասնագիտության լիարժեք փաթեթի մշակման համար կպահանջվի 30 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք:
2.4.4. Մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների ղեկավարներին և դասավանդողներին վերապատրաստել կարողությունների ձևավորմանը միտված ուսումնական պլանների և մոդուլների կիրառման թեմայով	շարունակական, 2008-2010թ.	Կարողություններին միտված ուսուցման ծրագրերի կիրառման հմտությունների ձևավորում	Մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների վերապատրաստված ղեկավարներ ու դասավանդողներ (յուրաքանչյուր տարի միջինը 40 ղեկավար և 500 դասավանդող)	ՀՀ ԿԳՆ	Նախատեսվում է 60 մասնագիտական ուսումնական հաստատության 120 ղեկավարի և 1500 դասավանդողի վերապատրաստում, յուրաքանչյուրի համար՝ 15 օր:
2.4.5. ՄԿՈՒ ուսումնական ձեռնարկների և ուսումնամեթոդական երաշխավորությունների ու ձեռնարկների մշակում և հրատարակում	Շարունակական, 2008-2010թթ.	Կարողություններին միտված ուսուցման նոր ծրագրերի ուսումնամեթոդական ապահովվածություն	ՄԿՈՒ տարբեր մասնագիտությունների համար մշակված և հրատարակված առնվազն 30 ուսումնական ձեռնարկ և ուսումնամեթոդական երաշխավորություն ու ձեռնարկ	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	Կպահանջվի միջինում 12 մարդ/օր տեղական փորձագիտական աշխատանք յուրաքանչյուր ձեռնարկի մշակման և հրատարակման համար:
ԲՆԱԳԱՎԱՌ 3. ՄԿՈՒ համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացում և կրթական արդյունքների բարելավում					
Խնդիր 3.1. Վերանայել մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների առկա համակարգը և ուսումնական հաստատությունների տիպերը՝ հաշվի առնելով բազմաստիճան հաստատությունների՝ որպես «գերազանցության կենտրոնների» ստեղծումը	**2010թ.**	**ՄԿՈՒ հաստատությունների ռացիոնալացված և առավել արդյունավետ ցանց**	**ՄԿՈՒ հաստատությունների ծախսարդյունավետության ցուցանիշներ**		
3.1.1. Ուսումնասիրել և վերլուծել մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների առկա ցանցը՝ դրա արդյունավորության և արդյունավետության տեսանկյունից, հաշվի առնելով նաև շարունակական ուսուցման համակարգի կայացմանը միտված նրանց հնարավորությունները	դեկտ. 2009թ.	Առկա է մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների առկա ցանցի արդյունավորության և արդյունավետության հստակ պատկեր	Ուսումնասիրությունների արդյունքներ, վերլուծական զեկույցներ	ՀՀ ԿԳՆ	Հետազոտությունների ֆինանսավորումը նախատեսված է ՀՀ 2009-2011թթ. ՄԺԾԾ-ով:
3.1.2. Ընդունել իրավական ակտեր՝ ՄԿՈՒ պետական հաստատությունների ցանցն օպտիմալացնելու մասին	մինչև 2010թ.	Միջազգային ասպարեզում գերակշռող ՄԿՈւ հաստատությունների մեկ ընդհանուր տեսակի ներդրում Հայաստանում: ՄԿՈՒ պետական հաստատությունների ցանցի արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ կառավարության որոշումներ, ՀՀ ԿԳՆ հրամաններ Վերակազմակերպված հաստատություններ	ՀՀ կառավարություն ՀՀ ԿԳՆ	Խոշորացումները պետք է ուղղված լինեն հետևյալ նպատակներին. առավել արդյունավետ և արդյունավոր հաստատությունների հետագա հզորացում և մեկ հաստատությունում տարբեր աստիճանի կրթական ծրագրերի, այդ թվում ոչ ֆորմալ կրթության իրականացման առավել լայն

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Չեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
					հնարավորությունների ապահովում: Ներկայիս փուլում բավական բարդ է հաշվարկել հաստատությունների վերակազմակերպումների հետ կապված ծախսերը, սակայն կպահանջվեն ֆինանսական միջոցներ գույքի հնարավոր փոխադրումների և այլ վարչական ծախսերի համար:
3.1.3. Մշակել և ներդնել խրախուսման միջոցներ՝ հաստատությունների կրթական արդյունքների բարելավման համար	սեպտ. 2010թ.	Հաստատությունների խթանում կրթության արդյունքների բարելավման համար	Մշակված, ստուգված ու գնահատված խթանման մի շարք արդյունավոր միջոցներ	ՀՀ ԿԳՆ	Համապատասխան հայեցակարգային փաստաթուղթը կարող է մշակվել հետազոտությունների համար նախատեսված միջոցների հաշվին (տես՝ 3.1.1 կետի պարզաբանումը): Կպահանջվի 100 օր տեղական փորձագիտություն և շուրջ 400.000 դրամ՝ վարչական ծախսերի ու զեկույցի հրատարակման համար:
3.1.4. Գործարկել դասավանդողների վճարման նոր նորմեր ու կանոնակարգեր, որոնք կխթանեն նրանց աշխատանքի արտադրողականության բարձրացումը	դեկտ. 2010թ.	Դասավանդողների աշխատանքի ավելի բարձր արտադրողա-կանություն և ավելի բարձր եկամուտներ	Ավելի ցածր ծախսեր մեկ անձի դասավանդման (մեկ միավոր դասավանդման) համար	ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ	Դասավանդողների աշխատավարձ-ների կանոնավոր բարձրացման շրջանակներում հնարավոր է կատարել որոշակի վերաբաշխում:
Խնդիր 3.2. Բարելավել նախնական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների շենքային պայման-ները՝ ներառյալ ջեռուցման համակարգերի անխափան աշխատանքի ապահովումը	**սեպտ. 2009թ.**	**12 նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական պետական ուսումնական հաստատություն-ների վերանորոգված շենքեր՝ անխափան աշխատող ջեռուցման համակարգով**	**Լիարժեք և բնականոն ուսումնական գործընթացի իրականացմանը պատրաստ հաստատություններ**	**ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ ՖԷՆ**	
3.2.1. Իրականացնել շինվերանորոգման աշխատանքներ	սեպտ. 2009թ.	12 նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական պետական ու-սումնական հաստատությունների վերանորոգված շենքեր՝ անխափան աշխատող ջեռուցման համակարգով	Շինվերանորոգման աշխատաքների կատարման հանձնման-ընդունման ակտեր	ՀՀ ԿԳՆ	Աշխատանքները սավլ են 2008 թվա-կանին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահման-ված կարգով անցկացված մրցույթի արդյունքում ընտրված կազմակերպությունների կողմից:
Խնդիր 3.3. Բարելավել նախնական և մի-ջին մասնագիտական ուսումնական հաս-տատությունների ուսումնանյութական բազան՝ կարողությունների ձևավորմանը միտված մասնագիտական կրթության և ուսուցման իրականացման համար՝ հաշվի առնելով աշխատաշուկայի պատասխանա-	**սեպտ. 2010թ.**	**12 նախնական մասնագիտական և միջին մասնագիտական պետա-կան ուսումնական հաստատութ-յունները պատրաստ են իրակա-նացնել կարողութենամետ չա-փորոշիչների պահանջներին համապատասխանող որակյան**	**Անհրաժեշտ ուսումնալաբորատոր, արհեստանոցային և այլ գույքով ապահովված հաստատություններ**	**ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ ԱՍՀՆ**	

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Ձեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
տու մարմնի կողմից կատարվող վերլուծու-թյունները, ոլորտի վերաբերյալ տարբեր հետազոտություններ և գործատուների կարծիքները		**ուսուցում**			
3.3.1. Իրականացնել գույքի և սարքավորումների գնում և տեղակայում	սեպտ. 2010թ.	12 նախնական մասնագիտական և միջին մասնագիտական պետա-կան ուսումնական հաստատութ-յուն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնանյութական բազայով և ընտրված մասնագիտությունների գծով պատրաստ է իրականացնել որակյալ ուսուցում	Գույքի ձեռքբերման և տեղակայման հանձնման-ընդունման ակտեր, այլ փաստաթղթեր	ՀՀ ԿԳՆ	Մրցույթները հայտարարվել են 2008 թվականին՝ ըստ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի:
3.3.2. Իրականացնել հաստատություն-ների անձնակազմի՝ ուսումնական սարքավորումների արդյունավետ օգտագործման կարողությունների ապահովմանն ուղղված ուսուցում	սեպտ. 2010թ.	12 հաստատության դասավան-դողներ ունակ են արդյունավե-տորեն կիրառել նոր ուսումնա-կան գույքն ու սարքավորումնե-րը՝ համապատասխան մասնա-գիտությունների գծով ուսուցում իրականացնելու ընթացքում	Ուսուցման ծրագրեր, վերապատրաստման փաստաթղթավորված արդյունքներ	ՀՀ ԿԳՆ	Անհրաժեշտ է գույքի գնման պայմանագրերը կազմել այնպես, որ առաքող կազմակերպությունները լիովին պատասխանատու լինեն անձնակազմի վերապատրաստման համար:
Խնդիր 3.4. Արդիականացնել ուսումնական հաստատությունների կառավարման և աշխատանքի վերահսկման մեխանիզմները	**սեպտ. 2010թ.**	**Ներդրված են ուսումնական հաստատությունների աշխա-տանքի մոնիթորինգի և վերահսկման արդիական մեխանիզմներ**	**Մշակված, ընդունված և փորձարկված նորմատիվային ակտեր, չափորոշիչներ և այլ մեխանիզմներ ու գործիքներ**	**ՀՀ ԿԳՆ** **ՀՀ շահա-գրգիռ նախարա-րություններ**	
3.4.1. Մշակել, փորձարկել և ընդունել ուսումնական հաստատությունների հավատարմագրման նորմատիվային փաստաթղթեր	մայիս 2010թ.	Արդիական նորմատիվային դաշտի ստեղծում՝ ՄԿՈւ հաս-տատությունների աշխատանքի մոնիթորինգի համար	Մշակված և հաստատված են ՄԿՈւ հաստատությունների հավատարմագրման չափորոշիչներ (նորմատիվային ակտեր) և ընթացակարգեր	ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահա-գրգիռ նախարա-րություններ	Համապատասխան հայեցակարգային փաստաթուղթը կարող է մշակվել հետազոտությունների համար նախատեսված միջոցների հաշվին (տես՝ 3.1.1 կետի պարզաբանումը):
3.4.2. Ներդնել նոր չափանիշներ ու ցուցիչներ և հարմարեցնել գոյություն ունեցողները՝ ուսումնական հաստատութ-յունների աշխատանքի կատարումն ըստ արդյունքների գնահատելու համար	սեպտ. 2010թ.	Ուսումնական հաստատություն-ների աշխատանքի կատարումն ըստ արդյունքների գնահատելու համար՝ ժամանակակից չափա-նիշների ու ցուցիչների ներդրում	Մշակված, հաստատված, հրատարակված և բոլոր շահագրգիռ կողմերին տրամադրված ժամանակակից ցուցիչներ և չափանիշներ	ՀՀ ԿԳՆ	Նոր չափանիշների և ցուցիչների մշակումը կարող է կատարվել հետազոտությունների համար նախատեսված միջոցների հաշվին (տես՝ 3.2.1 կետի պարզաբանումը):
ԲՆԱԳԱՎԱՌ 4. Որակի մոնիթորինգի մեխանիզմների արդիականացում					
Խնդիր 4.1. Մշակել և ընդունել ՄԿՈւ իրականացման գործընթացի և դրա արդյունքների գնահատման, մոնիթորինգի և վկայագրման միասնական քաղաքականություն	**սեպտ. 2010թ.**	**ՄԿՈւ իրականացման գործընթա-ցի և դրա արդյունքների գնա-հատման, մոնիթորինգի և վկա-յագրման ազգային քաղաքա-կանության առկայություն**	**Հաստատված ու հրապա-րակված փաստաթուղթ՝ քաղաքականության վերաբերյալ**	**ՀՀ ԿԳՆ**	

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Ձեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
4.1.1. Սահմանել Հայաստանում ՄԿՈւ որակի մոնիթորինգի արդիականացման սկզբունքները, կազմակերպական հարցերն ու մեխանիզմները	մայիս 2010թ.	Որակի երաշխավորման միասնական համակարգի ներդրման համար առաջարկված է քաղաքական դաշտ	Հայեցակարգային փաստաթղթի նախագիծ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 40 օր տեղական փորձագիտություն:
4.1.2. Հաստատել և հրապարակել (տարա-ծել) Հայեցակարգային փաստաթուղթ	սեպտ. 2010թ.	ՄԿՈւ իրականացման գործ-ընթացի և դրա արդյունքների գնահատման, մոնիթորինգի և վկայագրման նկատմամբ արդիական մոտեցումը դարձել է պետական քաղաքականություն	ԿԳՆ կողմից հաստատված ու հրապարակված հայեցակար-գային փաստաթղթի	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի շուրջ 1 մլն դրամ՝ վարչական ծախսերի ու զեկույցի հրատարակման համար:
Խնդիր 4.2. Ստեղծել նորմատիվային դաշտ ՄԿՈւ իրականացման գնահատման և որակի մոնիթորինգի համար	**սեպտ. 2010թ.**	**ՄԿՈՒ գնահատման, մոնիթո-րինգի և վկայագրման հա-մար հաստատված արդիա-կան նորմատիվային դաշտ**	**Հրապարակված և տարած-ված նորմատիվային ակտեր և ընթացակարգեր**	**ՀՀ ԿԳՆ**	
4.2.1. Մշակել և ընդունել ՄԿՈւ հաստա-տությունների և դրանց գործունեության հավատարմագրման նոր ընթացակարգեր, չափանիշներ և չափորոշիչներ՝ այդ թվում նաև շարունակական ուսուցման որակյալ ծառայությունների մատուցման կարողությունը	դեկտ. 2009թ.	Ձևավորված է ՄԿՈւ հաստատությունների աշխատանքների մոնիթորինգի նորմատիվային դաշտը	Մշակված և հաստատված նորմատիվային ակտեր	ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ	Համապատասխան նախագծերը կա-րող են մշակվել հետազոտություն-ների համար նախատեսված միջոց-ների հաշվին (տես՝ 3.1.1 կետի պարզաբանումը):
4.2.2. Մշակել և ընդունել ՄԿՈւ հաստա-տությունների և դրանց գործունեության լիցենզավորման նոր ընթացակարգեր, չափանիշներ և չափորոշիչներ	մարտ 2010թ.	Ձևավորված է ՄԿՈՒ ոլորտում գործունեության լիցենզավորման արդիական նորմատիվային դաշտ	Մշակված և հաստատված նորմատիվային ակտեր	ՀՀ կառավա-րություն ՀՀ ԿԳՆ	Համապատասխան նախագծերը կա-րող են մշակվել հետազոտություն-ների համար նախատեսված միջոց-ների հաշվին (տես՝ 3.1.1 կետի պարզաբանումը):
4.2.3. Մշակել և հաստատել դասավանդող և վարչական անձնակազմի գնահատման ու վկայագրման (ատեստավորման) արդիական ստանդարտ ընթացակարգեր	սեպտ. 2010թ.	Հաստատված են ՄԿՈւ դասա-վանդող և վարչական անձնա-կազմի գնահատման ու վկայա-գրման (ատեստավորման) արդի-ական պահանջներ ու ընթացակարգեր	Մշակված և հաստատված նորմատիվային ակտեր	ՀՀ ԿԳՆ	
Խնդիր 4.3. Մշակել և տարածաշրջանային բազմագործառութային կենտրոններում ներդնել որակի կառավարման համակարգ	**սեպտ. 2011**	**Ուսումնական հաստատություն-ների մակարդակով նախաձեռն-ված է որակի կառավարման համակարգ**	**ՄԿՈւ 12 հաստատությունում ներ-դրվել և գնահատվել է միջազգա-յին չափանիշների հետ համատե-ղելի որակի կառավարման համակարգ**	**ՀՀ ԿԳՆ**	
4.3.1. Վերլուծել ՄԿՈւ հաստատություն-ների մակարդակով որակի կառավարման համակարգերի միջազգային փորձը	հոկտ 2009թ.	Գիտելիքների ձերքբերում ՄԿՈւ հաստատությունների մակարդակով որակի կառավարման համակարգերի աշխատանքների վերաբերյալ	Տվյալ թեմայի վերաբերյալ մշակված և ԿԳՆ ներկայացված համապարփակ փաստաթուղթ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի շուրջ 10 հոգու (5 առա-ջատար հաստատության ղեկավար և ՄԿՈՒԶԱԿ-ի ու ՀՀ ԿԳՆ 5 մասնագետ) գործուղում զարգացած ՄԿՈՒ համա-կարգ ունեցող որևէ եվրոպական երկիր (երկրներ)՝ 6-7 օրով:

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնաժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Ձեռքբերման ցուցիչ	Պատասխանատուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
4.3.2. Մշակել Հայաստանի ՄԿՈւ հաստատությունների որակի կառավարման նորմեր ու ընթացակարգեր՝ ընդունելի միջազգային ասպարեզում	հունվ. 2010թ.	Հայաստանում ՄԿՈւ հաստատությունների մակարդակով որակի կառավարման համակարգի՝ միջազգային չափանիշներին համադրելի նորմերի ու ընթացակարգերի առկայություն	Հաստատված, հրապարակված և տարածված նորմատիվային ակտեր և ընթացակարգեր	ՀՀ ԿԳՆ	Համապատասխան նախագծերը կարող են մշակվել հետազոտությունների համար նախատեսված միջոցների հաշվին (տես՝ 3.1.1 կետի պարզաբանումը):
4.3.3. Ներդնել որակի կառավարման համակարգ 12 տարածաշրջանային բազմագործառութային կենտրոններում	սեպտ. 2010թ.	Աշխատանքի որակի բարձրացում ՄԿՈւ հաստատություններում	Պիլոտային հաստատություններում որակի կառավարման գործող համակարգ	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 10 օր տեղական փորձագիտություն յուրաքանչյուր քոլեջում որակի կառավարման համակարգի ներդրմանն աջակցելու համար:
4.3.4. Գնահատել պիլոտային հաստատություններում որակի կառավարման համակարգերի գործունեության արդյունքները	սեպտ. 2011թ.	ՄԿՈւ հաստատությունների մակարդակով առկա են որակի կառավարման համակարգի ներդրման ազգային հնարավորություններ	Պահանջների փոփոխման ու գնահատման հրապա-րակում՝ եզրահանգումների համաձայն	ՀՀ ԿԳՆ	Կպահանջվի 5 օր տեղական փորձագիտություն յուրաքանչյուր քոլեջում՝ որակի կառավարման համակարգի գործունեության արդյունքների գնահատման համար, և շուրջ 800.000 դրամ՝ վարչական ծախսերի ու զեկույցների հրատարակման համար:
ԲՆԱԳԱՎԱՌ 5. Սոցիալական գործընկերության ամրապնդում և ինստիտուցիոնալացում					
Խնդիր 5.1. Ստեղծել ՄԿՈՒ զարգացման Ազգային խորհուրդ՝ սոցիալական գործընկերների ներկայացուցիչների ներգրավմամբ	**դեկտ. 2008**	**Շահագրգիռ կողմերի մասնակցություն ՄԿՈՒ բնագավառում քաղաքական և ռազմավարական բնույթի որոշումների կայացմանը**	**ՄԿՈՒԶԱԽ-ի՝ ՄԿՈՒ համակարգի դինամիկ և բազմակողմանի զարգացմանն ուղղված որոշումներ**	**ՀՀ ԿԳՆ** ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	
5.1.1 Ընդունել ՀՀ վարչապետի որոշում ՄԿՈՒԶԱԽ-ի ստեղծման մասին	դեկտ. 2008թ.	ՄԿՈՒԶԱԽ-ը ստեղծված է	ՀՀ վարչապետի որոշում	ՀՀ կառավարություն ՀՀ ԿԳՆ ՀՀ շահագրգիռ նախարարություններ	
5.1.2 Կազմակերպել ՄԿՈՒԶԱԽ-ի անդամների վերապատրաստումներ, այդ թվում՝ սոցիալական գործընկերության իրականացման միջազգային փորձն ուսումնասիրելու և վերլուծելու միջոցով	դեկտ. 2008թ.	ՄԿՈՒ բնագավառի կառավարիչների, սոցիալական գործընկերների ներկայացուցիչների իրազեկությունը սոցիալական գործընկերության իրականացման միջազգային փորձի վերաբերյալ	Կայացած ուսումնական այց արտասահմանյան երկրներ և փաստաթղթերով ամրագրված արդյունքներ: Միջազգային փորձի և Հայաստանում դրա հնարավոր կիրառման վերաբերյալ համապարփակ փաստաթուղթ	ՀՀ ԿԳՆ	
5.1.3 Անցկացնել ՄԿՈՒԶԱԽ-ի նիստեր՝ ՄԿՈՒ բնագավառում քաղաքական և	շարունակական	ՄԿՈՒ բնագավառում քաղաքական և ռազմավարական բնույթի	Տարեկան առնվազն 3 նիստի արձանագրություն:	ՄԿՈՒԶԱԽ	

Խնդիրներ և գործողություններ	Վերջնա-ժամկետ	Ակնկալվող արդյունքներ	Չեռքբերման ցուցիչ	Պատաս-խանա-տուներ	Պարզաբանումներ իրականացման վերաբերյալ
ռազմավարական բնույթի հարցեր քննարկելու նպատակով		որոշումները կայացվում են բոլոր շահագրգիռ կողմերի մասնակցությամբ			

ՀՀ ԿԳՆ - Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն
ՀՀ ԱՍՀՆ - Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
ՀՀ ՖՆ - Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն
ՄԿՈՒԶԱԿ - Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն
ՄԿՈՒԶԱԽ - Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային խորհուրդ
ԿԱԻ - Կրթության ազգային ինստիտուտ